

Presentatie begrotingsrechtmatigheid onderdeel RV

Inhoud

Begrotingsrechtmatigheid

W&V transactiestromen

Tips

Vragenronde

Begrotingsrechtmatigheid

Definitie

- ❑ Alle lasten, baten en investeringen dienen te passen binnen de begroting en niet buiten het budgetrecht van de Raad tot stand zijn gekomen (Bron: Kadernota Rechtmatigheid 2024)
  - ❑ Alle lasten en investeringen > budget zijn onrechtmatig -> onder voorwaarden acceptabel
  - ❑ Alle begrotingsvoordelen en lagere baten zijn rechtmatig, wanneer tijdig gemeld (binnen P&C-cyclus van gemeente)
-

Begrotingsrechtmatigheid

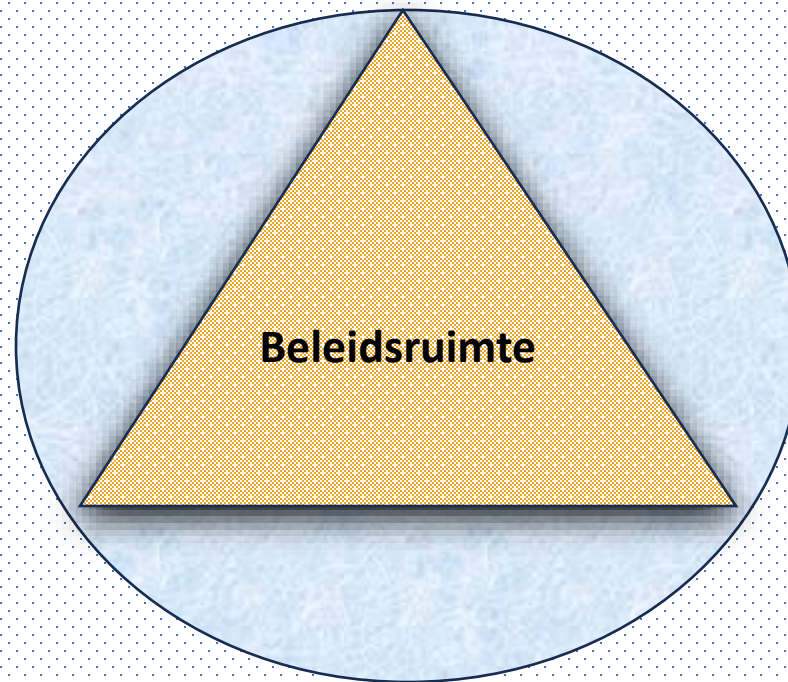
Begrotingscriterium	X € 1 miljoen
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	2,0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	1,5
2. Ongeautoriseerde reservemutaties <i>p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aanaepast kunnen worden. Zie paragraaf 4.2.3.</i>	0,0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling et cetera).	0,7
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	4,2
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	1,8
De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	2,4

Begrotingsrechtmatigheid

Weerbaarheid uitvoeringstaken

Wendbaarheid

Rechtmatigheid

Weerbaarheid

ONDERWERPEN

NIEUWS

AGENDA

Waar bent u naar op zoek?

[Home](#) / [Artikelen](#) / Weerbare samenleving: de rol van gemeenten

Weerbare samenleving: de rol van gemeenten

 Artikel

Gerelateerde onderwerpen

Openbare orde en veiligheid, Weerbare samenleving

Laatst bijgewerkt: 13 maart 2025

Gemeenten spelen een cruciale rol in een weerbare samenleving. Als eerste overheid staan zij dichtbij de inwoner, en hebben zij een unieke positie, niet alleen ten tijde van crises en rampen, maar ook in de koude fase en in de herstelfase en nazorg.

Taken en verantwoordelijkheden gemeenten

Gemeenten hebben een cruciale en wettelijk vastgestelde taak vanuit bevolkingszorg (Wet veiligheidsregio's art. 2 en Besluit veiligheidsregio's art. 2.1) en ten aanzien van de handhaving van openbare orde en veiligheid. Zo is de gemeente verantwoordelijk voor de informatievoorziening naar getroffen en betrokkenen en de rest van haar inwoners ten tijde van een crisis, voor de coördinatie van de verplaatsing, opvang en verzorging van de getroffen, en is de gemeente tijdens een crisis verantwoordelijk voor het registreren van de slachtoffers en schadegevallen.

De gemeente speelt ook een belangrijke rol in de coördinatie van de nazorg en het herstel van de openbare ruimte, in de nafase van de crisis.

Niet alleen een veiligheids- en crisisthema

Maar de gemeente heeft nog veel meer taken die bijdragen aan weerbaarheid. Denk aan taken op het gebied van drinkwater, energievoorziening, zorg, volksgezondheid, riool, afval, infrastructuur, huisvesting, opvang, democratie, etc. Het is dus uitdrukkelijk niet alleen een veiligheids- en crisisthema.

Wendbaarheid

Wendbaarheid van de gemeentebegroting verwijst naar het vermogen van een gemeente om snel in te spelen op veranderingen in maatschappelijke opgaven, terwijl weerbaarheid (ook wel weerstandscapaciteit) de middelen en mogelijkheden omvat om onvoorziene kosten en risico's te dekken en de financiële stabiliteit te behouden. Deze twee concepten zijn cruciaal voor het financieel gezond houden van gemeenten en het adequaat reageren op externe uitdagingen. @

W&V format

Gemeente Waalre Staat van baten en lasten - Titel 9 BW:2

(x € 1.000)	Begroting		Gerealiseerd		Gerealiseerd	
	2025	%	2024	%	2023	%
	€		€		€	
Baten						
<i>Bijdragen Rijk</i>						
Algemene uitkering	29.970		29.502		28.034	
Overige bijdragen Rijk	4.312		5.435		5.069	
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen	0		0		0	
Subsidies inkomensoverdrachten (SiSa)	310		2.830		1.263	
	<u>34.592</u>	72%	<u>37.767</u>	71%	<u>34.366</u>	72%
<i>Activiteiten</i>						
Lokale heffingen (lees: belastingen)	7.678		7.036		6.365	
Opbrengsten leges	3.342		4.157		3.016	
Verhuuropbrengsten	1.285		1.264		1.104	
Pachten	21		14		17	
Grondverkopen	661		1.585		1.292	
	<u>12.987</u>	27%	<u>14.056</u>	26%	<u>11.794</u>	25%
<i>Financieringsfunctie</i>						
Dividend	12		12		16	
Rente	13		142		142	
	<u>25</u>	0%	<u>154</u>	0%	<u>158</u>	0%
<i>Overig</i>						
Overige opbrengsten	693	1%	1.100	2%	1.252	3%
Totale baten	<u>48.297</u>	100%	<u>53.077</u>	100%	<u>47.570</u>	100%

W&V format

(x € 1.000)	Begroting		Gerealiseerd		Gerealiseerd	
	2025	%	2024	%	2023	%
Lasten						
<i>Bedrijfslasten</i>						
Personeelskosten	12.790		11.145		9.923	
Afschrijvingen	2.226		1.716		1.630	
	15.016	31%	12.861	25%	11.553	24%
<i>Overige bedrijfskosten</i>						
Mutatie voorzieningen	-293		-283		1.292	
Bestuurskosten	435		449		400	
Overhead	2.248		2.344		2.527	
Exploitatiekosten (huisvesting, automatisering, groenonderhoud, representatie, algemeen e.d.)	11.541		17.560		13.505	
	13.931	29%	20.070	39%	17.724	37%
<i>Activiteiten</i>						
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen	4.446		4.375		3.996	
Bijdragen Rijk	180		199		97	
Verstrekke subsidies	2.837		2.564		2.564	
WMO/Jeugdwet	7.585		4.079		3.803	
Participatiewet	3.991		7.155		7.905	
	19.039	39%	18.372	36%	18.365	38%
<i>Financieringsfunctie</i>						
Rente	651	1%	365	1%	189	0%
<i>Vennootschapsbelasting</i>	0		22		72	
Totale lasten	48.637	100%	51.690	100%	47.903	100%

W&V format

(x € 1.000)	Begroting		Gerealiseerd		Gerealiseerd	
	2025	%	2024	%	2023	%
	€		€		€	
Bedrijfsresultaat	-340	-1%	1.387	3%	-333	-1%
Toevoegingen reserves (lasten)	264		1.070		1.077	
Onttrekkingen reserves (baten)	246		1.119		1.818	
Mutatie reserves	-18		49		741	
Exploitatieresultaat	-358		1.436		408	
Resultaat Begroting (+ = positiefresultaat)	-382					
Resultaat JRK (+ = positiefresultaat)			1.430		410	

W&V format

Kengetallen Staat van baten en lasten

	Begroting 2025	Gerealiseerd 2024	Gerealiseerd 2023
Structurele exploitatieruimte (def. = structurele baten -/- structurele lasten / totale baten);	-0,02	-0,02	-0,06
Standpunten: - structurele baten = baten activiteiten & bijdragen Rijk - niet uitgaan van overige opbrengsten & reservemutaties in dekking van de meerjarenbegroting - structurele lasten = bedrijfslasten, lasten activiteiten en overige bedrijfskosten			
Ratio algemene dekkingsmiddelen / lasten voor mutaties reserves * 100% (branchenorm = 70%)	73,32%	73,08%	74,74%
Standpunten: - Algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten van een gemeente waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. In tegenstelling tot specifieke dekkingsmiddelen kan een gemeente algemene dekkingsmiddelen dus vrij besteden. - Algemene dekkingsmiddelen zijn uitkeringen Rijk (niet-SiSa) + baten grondexploitaties + overige opbrengsten + baten financieringsfunctie - Geen lokale heffingen omdat hiertegenover de kostendeckendheid in de jaarverslagen aangetoond dient te worden.			
Ratio overhead lasten / totale lasten (voor reserves) * 100% (norm = 32% landelijk uit 2017)	4,62%	4,53%	5,28%
Bedrijfsresultaat t.o.v. totale baten	-1%	3%	-1%
Ratio lasten activiteiten t.o.v. totale lasten * 100%	39%	36%	38%
Ratio Bijdragen Rijk t.o.v. totale baten * 100%	72%	71%	72%
Delta bijdragen Rijk t.o.v. 2023 -/- Delta lasten activiteiten t.o.v. 2023 (negatief = matig; positief = voldoende)	3.394		

W&V format

Conclusie W&V format

- Stabiele realistische begroting 2025 (op basis van realisatiecijfers 2023 en 2024)
  - Uitwerking Kadernota 2025 gemeente Waalre
Sterk stijgende kosten (personeel e.d.) zijn opgevangen door bezuinigingen in openbare ruimte en voorzieningen op gebied van cultuur
-

Tips

Begroting

- Sluitende realistische begroting
- Niet-sluitend realistische begroting
- Vermijden posten hoge posten onvoorzien
- Vermijden overbegroten
- Incidenteel versus structureel: structureel evenwicht
- Benchmarking – relatie met realisatiecijfers

Tips

Rechtmatigheidsverantwoording

- Slotwijziging in dec. doorvoeren
- Begrotingsonrechtmatigheden accepteren, zolang deze acceptabel en buiten invloedssfeer van gemeente liggen
voorbeelden: pensioendotatie a.g.v. rekenrente

Tips

Kengetallen begroting

- ❑ Alternatieve kengetallen hanteren voor wendbaarheid
- ❑ Ratio wendbaarheid = eigen vermogen / incidentele lasten in jaren
Classificatie voldoende = 4 jaar
(meerjarenbegroting)

Begroting 2025: EUR 11.621.278 / EUR 670.500 = 17,3 jr.

Tot slot

